

NOTAT

25. januar 2006
J.nr. 020210/20007-0008
Ref. BLU/TBB/IL

Side 1/3

Besvarelse af spørgsmål stillet af medlem af Folketinget Energipolitiske Udvalg Torben Hansen MF (S) til lovforslag om ændring af forsyningslovene m.v.

Nærværende notat tjener til besvarelse af yderligere spørgsmål til lovforslag om ændring af forsyningslovene mv. modtaget fra Torben Hansen MF (S) den 23. januar 2006.

Spørgsmål af 24. januar 2006:

I "Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om fremtidssikring af energiinfrastrukturen" af 29. marts står følgende under punkt 3:

"Der gennemføres en forkøbsret- og pligt for staten til de regionale transmissionsnet i forbindelse med direkte eller indirekte overdragelse. Prisen fastsættes efter samme principper som ved ekspropriation. Hermed kan elforsyningslovens § 38 om, at elproduktions- og elhandelsvirksomheder ikke må eje mere end 15 % af en netvirksomhed, ophæves."

Ved den tekniske gennemgang af ændringsforslagene lægges tilsyneladende til grund, at forkøbsret- og pligt kun træder i kraft under visse forudsætninger med det formål at sikre at det offentlige ejerskab forbliver over 50 pct.

Ovenstående aftale stiller ingen betingelser for krav om salg til staten i tilfælde af direkte eller indirekte handel. Forkøbsret- og pligt er absolut og skal altså gøres gældende ved ethvert salg af de omhandlede net.

Siden er kun indgået aftale vedrørende salg dele af DONG, hvor der åbnes mulighed for at sælge op til 49 pct. af aktierne. Den aftale omfatter desuden aftaler om dele af gasnettet men ikke salg af de regionale transmissionsnet.

Vil ministeren oplyse, på hvilket grundlag betingelser vedrørende undtagelser fra forkøbsret- og pligt er indført i ændringsforslaget?

Energistyrelsens svar:

De gældende bestemmelser i elforsyningslovens § 35 er opbygget således, at der skelnes mellem direkte og indirekte ejerandele i transmissionsvirksomhederne.

For så vidt angår de direkte ejerandele, gælder det, at disse udelukkende kan afstås til staten. Dette betyder, at en direkte ejer af transmissionsandele ikke vil kunne sælge så meget som en eneste andel til andre end staten.

For så vidt angår indirekte overdragelser af transmissionsandele, er aftalen blevet udmøntet, således som det fremgår af den gældende § 35, stk. 2. Det følger heraf, at statens forkøbsret og –pligt til de omfattede transmissionsandele udløses, når 50 pct. af ejerandelene i en virksomhed, der direkte eller indirekte besidder transmissionsandele skifter ejer, eller når en eller flere ejere opnår bestemmende indflydelse i en sådan virksomhed. Hvis ikke en af disse situationer er indtrådt, udløses statens forkøbsret og –pligt til de omhandlede transmissionsandele ikke. Hvis en af situationerne derimod indtræder, udløses statens forkøbsret og –pligt til samtlige de omhandlede transmissionsandele, uanset at der eksempelvis kun er sket overdragelse af 60 pct. af ejerandelene i den pågældende virksomhed.

Den ovenfor beskrevne model fremgår dels af selve lovtæksten til § 35, stk. 2. Derudover er bestemmelsen nærmere beskrevet i lovbemærkningerne til lov nr. 494 af 9. juni 2004, hvoraf det fremgår:

”Stk. 2 medfører, at der skal ske afståelse til staten af ejerandele i transmissionsvirksomheder med transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, når 50 % af ejerandelene i en virksomhed, der direkte eller indirekte besidder de pågældende ejerandele i transmissionsvirksomheden, har skiftet ejer, selv om ingen af de nye ejere ved erhvervelsen måtte opnå bestemmende indflydelse i virksomheden. Afståelse skal endvidere ske, hvis en ejer ved aktionæroverenskomst eller på anden måde opnår bestemmende indflydelse, selv om denne ikke har erhvervet 50 % af ejerandelene i virksomheden. Det er alene de ejerandele, som direkte eller indirekte ejes af den virksomhed i hvilken 50 % af ejerandelene har skiftet ejer eller hvor den bestemmende indflydelse i øvrigt skifter, der omfattes af afståelsespligten. Bestemmelsen skal understøtte det overordnede mål om statens overtagelse af de omhandlede transmissionsnet, efterhånden som den direkte eller indirekte ejerkreds til transmissionsnettene udskiftes. Bestemmelsen sikrer således, at staten overtager ejerandele i transmissionsvirksomheder med transmissionsnet på mellem 100 kV og 200 kV, når der sker væsentlige ændringer i ejerkredsen hos virksomheder, der direkte eller indirekte besidder sådanne ejerandele.

Med direkte ejerandele forstås det tilfælde, at der er sket ejerskifte af 50 % af ejerandelene i den virksomhed, der direkte ejer ejerandele i transmissionsvirksomheden, mens der med indirekte ejerandele forstås det tilfælde, at ejerskiftet er sket i en virksomhed, som gennem en eller flere andre virksomheder helt eller delvist ejer ejerandelene i transmissionsvirksomheden. Statens købspligt går dog alene på ejerandelene i transmissionsvirksomheden og ikke på ejerandelene i de virksomheder, der ejer disse direkte eller indirekte.”

Det ovenfor anførte vedrørende elforsyningslovens § 35, følger tilsvarende af naturgasforsyningslovens § 34.

For så vidt angår aftalen om vilkår for salg af aktier i DONG A/S, er der ikke herved sket ændringer af bestemmelserne i elforsyningslovens § 35 og naturgasforsyningslovens § 34. Når der imidlertid ved den tekniske gennemgang af lovforslaget samt ved besvarelsen af de øvrige spørgsmål er henvist til aftalen, skyldes det, at der ved en børsintroduktion af DONG

A/S vil ske en meget omfattende spredning af det indirekte ejerskab til de net, hvori DONG A/S ejer andele. En ændring af ejerforholdene i hver og en af disse nye indirekte ejere vil kunne udløse pligt til afståelse af de omfattede net til staten. Dette vil som anført ikke være i overensstemmelse med aftalen om vilkår for salg af aktier i DONG A/S, idet det følger af aftalen, at aftaleparterne er enige om, at anse naturgasdistributionsnettet for at være i offentligt eje så længe staten bevarer aktiemajoriteten i DONG A/S. Først i tilfælde af, at aktiemajoriteten afhændes, skal staten tilbagekøbe naturgasnettet.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 7 i Energistyrelsens notater af henholdsvis 18. og 24. januar 2006.